

– GRENZENLOOS –

Emigratie *magazine*

Editie
46
okt
2025

Hét magazine voor wie wil
wonen, werken en leven in
het buitenland!

– GRENZENLOOS –

Emigratie magazine

Emigreren uit onvrede? Nee.

Eric Jan van Dorp

Uitgever

Steeds vaker hoor en lees ik verhalen van Nederlanders die uit onvrede met het leven in de Lage Landen nadenken over emigreren. Hoewel ik deze gedachtengang volkomen begrijp, moet ik wel wijzen op het feit dat een geslaagde emigratie alleen kan voortkomen uit positiviteit. 'Vluchten' uit Nederland (of Vlaanderen) valt dus niet in deze categorie. Sorry.

Er is helaas geen enkel land te vinden waar alles perfect is. Bureaucratie is in bijna alle landen van Europa nog erger dan in

Nederland. Rumoerige bureaus vind je overal en roddelen over anderen is een universeel verschijnsel.

Wil je gaan wonen in een ander land, zie dat dan als een mooie kans, een uitdaging, een gedroomd avontuur.

Dit magazine is een van de (positieve) hulpmiddelen die elke emigrant kan gebruiken. Lees je in in de materie. Ontdek wat er speelt, waar de kansen liggen en waar de valkuilen. Oftewel: doe wederom je voordeel met de artikelen van deze maand!

deze maand:

4

Nieuwe belastingverdrag met Duitsland

6

Twijfelachtige praktijken Spaanse makelaars

8

Zweden anno 2025 - een update

10

'Het heeft geen zin om je druk te maken'

12

Portugal volop in beweging

14

Grenzenloos.nl laat onderminister zweten

16

Een Hongaars huis in een paar dagen rond

18

Wonen in Spanje. Kopen of huren?

20

Italië. Update over kopen en huren anno nu

24

Canada, VS, Australië of Nieuw-Zeeland? (deel 1)

26

Je kind tweetalig opvoeden

28

Recept van de maand: Griekse stoofschotel

Nieuw belastingverdrag met Duitsland: wat betekent dit voor jou?

In april 2025 hebben Nederland en Duitsland een protocol ondertekend dat belangrijke wijzigingen doorvoert in het bestaande belastingverdrag (het zogeheten Double Taxation Agreement, of kortweg DTA). Dit verdrag bepaalt welk land belasting mag heffen als iemand in het ene land woont maar in het andere land werkt of inkomen ontvangt.

Voor Nederlanders die willen emigreren naar Duitsland, of die grensoverschrijdend werken, zijn de nieuwe regels direct relevant. Ze brengen meer duidelijkheid én soms ook voordelen met zich mee.

Wat verandert er precies?

Nieuwe regels voor thuiswerken

Tot nu toe was het vaak onduidelijk hoe belasting geheven moest worden als iemand in het ene land woont en voor een werkgever in het andere land werkt. Door de opkomst van thuiswerken werd dit een grijs gebied:

> Stel: een Nederlander woont in Duitsland, maar werkt voor een Nederlandse werkgever en doet een deel van het werk vanuit huis. Moet die persoon dan in Nederland of in Duitsland belasting betalen?

Het nieuwe protocol biedt meer helderheid: het bepaalt wanneer

thuiswerkdagen wel of niet leiden tot belastingheffing in het woonland.

De nieuwe “35-dagenregel”

Een belangrijke nieuwe afspraak is de zogenaamde de-minimisregel:

- > Als iemand minder dan 35 dagen per jaar in het andere land werkt (bijvoorbeeld thuiswerken vanuit Duitsland voor een Nederlandse werkgever), dan blijft de belastingheffing in principe in het werkland (Nederland).

Pas als je méér dan 35 dagen vanuit je woonland werkt, mag dat land (Duitsland) ook belasting gaan heffen over dat inkomen.

Voorbeelden uit de praktijk

Voorbeeld 1 - *Thuiswerken* vanuit Duitsland

Jan woont in Aken (Duitsland) en werkt voor een IT-bedrijf in Maastricht. Hij werkt 2 dagen per week thuis in Duitsland (ca. 100 dagen per jaar). Volgens de nieuwe regels overschrijdt hij de 35-dagen grens.

Resultaat: Duitsland mag belasting heffen over (een deel van) zijn salaris.

Had Jan minder dan 35 dagen per jaar thuisgewerkt, dan bleef Nederland het enige land dat belasting mag innen.

Voorbeeld 2 - Nederlandse *ondernemer* in Duitsland

Sanne verhuist naar Berlijn maar behoudt een kleine adviespraktijk in Nederland. Onder het nieuwe protocol wordt duidelijker vastgelegd hoe “vaste inrichting” wordt gedefinieerd. Als Sanne alleen af en toe klanten in Nederland bedient maar geen kantoor of personeel daar heeft, wordt zij alleen in Duitsland belast.

Dit voorkomt dubbele belasting en schept meer zekerheid voor kleine ondernemers.

Voorbeeld 3 – De *grensarbeider*

Peter woont in Enschede maar werkt in Duitsland bij een fabriek. Hij draait af en toe diensten vanuit huis in Nederland (bijv. 20 dagen per jaar). Omdat dit onder de 35-dagenregel blijft, blijft Duitsland het belastingland.

Zo wordt voorkomen dat Peter in beide landen belastingaangifte moet doen voor zijn salaris. Volgens de nieuwe regels overschrijdt hij de 35-dagen grens.

Resultaat: Duitsland mag belasting heffen over (een deel van) zijn salaris.

Had Jan minder dan 35 dagen per jaar thuisgewerkt, dan bleef Nederland het enige land dat belasting mag innen.

Twijfelachtige praktijken bij Spaanse makelaars

malafide praktijken, dubieuze contracten en regelrechte fraude

Wie droomt van een nieuw leven onder de Spaanse zon, komt vroeg of laat in aanraking met de lokale makelaarswereld. Spanje kent een bruisende vastgoedmarkt, waarin jaarlijks duizenden buitenlanders – onder wie veel Nederlanders – een woning kopen of huren. Maar achter de zonnige façades schuilt een harde realiteit: malafide praktijken, dubieuze contracten en regelrechte fraude komen vaker voor dan men denkt.

Voorbeelden van fraude en misleiding

In de zomer van 2025 kwam in Alicante een schokkend geval aan het licht: een makelaarskantoor dat toegang had tot de woning van een 85-jarige vrouw, stal ruim €120.000 uit haar huis. Onder het mom van een “gratis wellnessvakantie” werd de eigenaresse weggelokt, waarna medewerkers het geld meenamen. Het incident toont aan hoe ver sommige partijen gaan om het vertrouwen van klanten te misbruiken.

Ook op Mallorca loopt een grote rechtszaak rond het project Lujo Casa Baleares. Investeerders betaalden miljoenen euro's aan aanbestedingen voor luxe villa's die uiteindelijk nooit gebouwd zijn. Foto's en advertenties bleken afkomstig van andere projecten; van de beloofde 32 woningen was nauwelijks grond in eigendom. Schadepost: €3,3 miljoen.

Daarbij komen talloze kleinere gevallen van misleiding: verborgen makelaarskosten, valse advertenties met foto's

van woningen die niet bestaan, of contracten die later ongeldig blijken door ontbrekende vergunningen.

Waarom juist Spanje gevoelig is

Een belangrijk deel van het probleem zit in de gebrekkige regulering van de makelaarsbranche. In veel regio's kan vrijwel iedereen zich “makelaar” noemen, zonder diploma, registratie of toezicht. Alleen in sommige gebieden, zoals de Comunidad Valenciana, is sinds 2023 een officieel register verplicht. Daar moeten makelaars een aansprakelijkheidsverzekering hebben, garanties stellen voor cliëntgelden en een fysiek kantoor runnen. Maar in grote delen van Spanje gelden deze eisen niet, waardoor malafide spelers vrij spel hebben.

Risico's voor Nederlandse emigranten

Voor Nederlanders die naar Spanje emigreren of er een tweede huis kopen, zijn de gevolgen potentieel groot:

- *Aanbetalingen kwijt: voorschotten worden geïnd voor woningen of projecten die nooit geleverd worden.*
- *Illegale bouw: huizen zonder de juiste vergunningen kunnen later niet bewoond of verkocht worden.*
- *Verborgene kosten: commissies en administratiekosten duiken vaak pas op na ondertekening van een contract.*
- *Dubbele belangen: makelaars die tegelijk voor koper én verkoper werken, zonder dat dit duidelijk wordt gecommuniceerd.*

Juist omdat veel Nederlanders vaak goedgegelovig en enthousiast hun Spaanse droom najagen, is het belangrijk om je bewust te zijn van deze valkuilen. Het lezen van een praktische gids, zoals Succesvol emigreren naar Spanje, kan helpen om de typische beginnersnaïviteit te doorbreken en jezelf te wapenen met kennis.

Hoe bescherm je jezelf?

Gelukkig zijn er manieren om de kans op problemen sterk te verkleinen:

- *Controleer de registratie van een makelaar in de regio waar je koopt. In de Comunidad Valenciana kun je het RAICV-register raadplegen.*
- *Schakel altijd een onafhankelijke advocaat in die jouw belangen behartigt en niet gelieerd is aan de verkoper of makelaar.*
- *Laat alle documenten verifiëren: eigendomsbewijzen, vergunningen en certificaten van bewoning.*
- *Betaal nooit aan een particulier of makelaar direct zonder notariële tussenkomst of bankgaranties.*

- *Wees alert op druk en haast: zinnen als “er zijn nog tien andere geïnteresseerden” zijn vaak bedoeld om je sneller te laten beslissen.*
- *Controleer foto's en advertenties via een reverse image search om te zien of de beelden niet ergens anders vandaan komen.*
- *Bereid je inhoudelijk voor: een boek zoals Succesvol emigreren naar Spanje biedt een compleet overzicht van alle valkuilen, juridische regels en praktische tips die je vooraf moet kennen.*

Conclusie

De Spaanse vastgoedmarkt biedt fantastische kansen voor wie zijn emigratiedroom wil waarmaken. Maar de verhalen over dubieuze makelaars en vastgoedfraude laten zien dat kritisch zijn geen luxe, maar noodzaak is. Door de juiste voorzorgsmaatregelen te nemen – onafhankelijk juridisch advies, grondige documentcontrole en het vermijden van te mooie aanbiedingen – kunnen Nederlanders veilig de stap zetten naar een woning in Spanje.

Zweden anno 2025 – een update

*Economie | Woningmarkt |
Onderwijs | Integratie | Natuur*

Als je overweegt om naar Zweden te emigreren, is het belangrijk om te weten hoe het land er momenteel voorstaat. Niet alleen op economisch vlak, maar ook als het gaat om wonen, onderwijs en de maatschappij. Recente ontwikkelingen laten zien dat Zweden juist nu interessant kan zijn voor Nederlanders die een nieuwe stap willen zetten.

Economie

Na een periode van economische tegenwind krabbelt Zweden langzaam weer op. De overheid heeft maatregelen genomen om de koopkracht van burgers te ondersteunen, zoals een tijdelijke halvering van de btw op voedsel. Dat klinkt misschien als een detail, maar voor gezinnen die hun maandelijkse kosten scherp in de gaten houden, kan dit behoorlijk schelen. Daarbij zijn de vooruitzichten positief: de economie groeit gestaag en de arbeidsmarkt biedt steeds meer kansen. Voor wie in Zweden aan de slag wil, betekent dit een stabielere basis en meer mogelijkheden.

Woningmarkt

Ook de woningmarkt is in beweging. Waar enkele jaren geleden huizenprijzen fors daalden, is er nu weer sprake van stabilisatie en lichte groei. Belangrijker nog: de Zweedse overheid maakt het starters en jonge gezinnen makkelijker om een huis te kopen. Hypotheekregels worden versoepeld en de drempel

om de woningmarkt te betreden gaat omlaag. Voor Nederlanders die dromen van een huis in de natuur of in een stad als Stockholm of Göteborg, betekent dit dat er letterlijk meer deuren open gaan.

Onderwijs

Onderwijs is een ander punt waar Zweden in investeert. De leerplicht wordt uitgebreid en er komt veel aandacht voor digitale vaardigheden en AI-kennis. Voor gezinnen met kinderen kan dit een geruststelling zijn: je weet dat het Zweedse onderwijs zich richt op de toekomst. Tegelijk is er ook debat over ongelijkheid en de rol van particuliere scholen – een discussie die je als ouder zeker in de gaten moet houden als je gaat emigreren.

Integratie

Naast economie en onderwijs speelt ook de Zweedse cultuur een rol. Zweden is trots op zijn erfgoed, maar

er is ook discussie over wat die identiteit precies inhoudt. Grote bedrijven investeren bovendien actief in sociale projecten om jongeren in kwetsbare wijken kansen te bieden. Voor jou als nieuwkomer betekent dit dat je terechtkomt in een samenleving die – net als Nederland – worstelt met diversiteit en integratie, maar die daar ook actief oplossingen voor zoekt.

Natuur

En dan is er nog iets wat veel Nederlanders aanspreekt: de natuur en het milieu. Zweden behoort tot de meest duurzame

landen ter wereld, met schone lucht, goed drinkwater en veel aandacht voor ecologie. Tegelijk is het land realistisch en houdt het contant geld beschikbaar als back-up voor het geval digitale systemen falen. Het typeert de nuchtere, pragmatische aanpak waar je als emigrant veel aan kunt hebben.

Kortom: Zweden staat voor grote uitdagingen, maar ook voor nieuwe kansen. Voor Nederlanders die dromen van meer ruimte, een solide woningmarkt, goed onderwijs en een samenleving die werk maakt van duurzaamheid en sociale samenhang, kan dit hét moment zijn om de stap te zetten. Misschien voelt het als een grote sprong, maar de omstandigheden zijn gunstiger dan in lange tijd.

'Het heeft geen zin om je druk te maken'

Marjan en Tom vinden rust en tevredenheid in Spanje

Het is vijftien jaar geleden dat Marjan en Tom besloten hun leven in het drukke, volle Nederland achter zich te laten voor een nieuw begin in het serene Spanje. 'Hier op de uitgestrekte velden, in de rust van de campo, lijkt het leven te dansen op het ritme van de jaren 50 in Nederland,' reflecteert Tom, terwijl hij uitkijkt over hun ruime landgoed.

Ze genieten van een vroege lente op hun terras, badend in het warme zonlicht dat zelfs in maart een aangename 25 graden bereikt. Zes honden liggen ontspannen in de schaduw van wat knoestige bomen, tevreden in hun landelijke toevluchtsoord. 'Dat stuk land daar,' wijst Tom, 'hoort ook bij ons domein. Ruimte is essentieel hier; je hebt een behoorlijk stuk grond nodig om überhaupt te mogen bouwen.' Hij glimlacht. 'Wil je uitbreiden? Gewoon een extra lap grond erbij kopen. Hier is dat die nog betaalbaar, een schril contrast met de prijzen aan de kust.'

De kleine gemeente Caudete, net over de grens in La Mancha, heeft weer andere regels dan de naburige regio Valencia. Tom en Marjan navigeren behendig door de lokale bureaucratische wirwar. 'Een loodgieter uit Valencia heeft hier geen bevoegdheid, tenzij...,' lacht Tom, 'hij een manier vindt om het systeem te omzeilen. Het is een vreemd soort bureaucratie, maar je leert er mee te leven. Afspraken? Die zijn hier zo flexibel als de tijd zelf. Niemand kijkt op van een verlate verschijning van een paar dagen.'

Het idee om terug te keren naar Nederland is voor Marjan en Tom ondenkbaar. 'Nederland bezoek ik alleen nog voor de noodzakelijke gelegenheden,' zegt Marjan met een zweem van nostalgie. 'Maar als ik het nieuws zie, weet ik dat mijn thuis nu hier is.' Ze glimlachen beiden bij het beseft dat hun pensioen hen hier een comfortabel leven biedt. 'Groenten en fruit voor een prikkie, goedkoop koken op gas, en in de zomer doet onze zonneboiler al het werk. En met onze houtkachel trotseren we zelfs de koudste nachten op deze hoogte.'

Terwijl een van de honden zich uitrekt en naar het zwembad wandelt voor een verfrissende duik, voltrekt het leven zich hier in een vredige cadans, ver verwijderd van de hectiek van hun vroegere leven. In de zachte warmte van de Spaanse zon droogt de hond zichzelf, een spiegelbeeld van de rust en tevredenheid die Marjan en Tom hier hebben gevonden.

Marjan van den Dorpe schreef drie lezenswaardige boeken over haar ervaringen in Spanje. Deze zijn o.a. te bestellen via grenzenloos.nl

- *Leven onder de Spaanse zon*
- *Een zonnig leven in SPanje*
- *Spanje ten voeten uit*

Te koop als paperback en als eBook

Portugal volop in beweging

De laatste ontwikkelingen rond wonen, werken en ondernemen

Portugal blijft populair onder Nederlanders die willen emigreren. Het land biedt zon, zee en een ontspannen levensstijl, maar ook een woningmarkt die snel verandert en regels die je plannen kunnen beïnvloeden. In dit artikel lees je de laatste ontwikkelingen rond wonen, werken en ondernemen, met speciale aandacht voor de mogelijkheden en beperkingen van een eigen bed & breakfast.

Woningmarkt onder druk

In Portugal is de woningmarkt volop in beweging. Voor wie wil emigreren en zich oriënteert op een koopwoning of huurhuis zijn er een paar ontwikkelingen die je goed in de gaten moet houden. De regering heeft aangekondigd dat buitenlandse kopers binnenkort meer belasting gaan betalen bij de aankoop van een huis. Daarmee wil men speculatie en prijsopdrijving tegengaan. Vooral in populaire gebieden zoals Lissabon, Porto en de Algarve, waar de huizenprijzen de afgelopen jaren fors zijn gestegen, kan dat gevolgen hebben voor je budget. Toch blijft Portugal aantrekkelijk omdat de prijzen nog altijd lager liggen dan in veel andere West-Europese landen en de vraag naar woningen groot is. Voor huurders is er bovendien een belastingvoordeel: voor woningen tot 2.300 euro huur per maand geldt een vrijstelling van een deel van de gemeentelijke belasting. Dat maakt huren, zeker in de beginfase van een emigratie, vaak nog steeds de meest flexibele en verstandige keuze.

Economie en werk

De economische omstandigheden zijn op dit moment redelijk gunstig. De werkloosheid ligt rond de zes procent en de inflatie rond de drie procent, wat relatief stabiel is in vergelijking met de afgelopen jaren. Het minimumloon is begin 2025 verhoogd naar 870 euro per maand, en de overheid stimuleert werkgevers om vaste contracten aan te bieden. Voor wie als ondernemer aan de slag wil, zijn er kansen in sectoren zoals toerisme, horeca en dienstverlening, maar ook in innovatieve hoekjes zoals duurzame energie en lokale productie. Vooral in de toeristische regio's is er nog steeds ruimte voor nieuwe initiatieven, al moet je rekening houden met strenger wordende regels.

Regels voor B&B en vakantieverhuur

Dat zie je ook terug in de regels voor bed & breakfasts en vakantieverhuur, het zogeheten Alojamento Local (AL). Gemeenten hebben tegenwoordig de bevoegdheid om de uitgifte van nieuwe vergunningen stop te zetten. In steden als Lissabon geldt al een tijdelijke stop, omdat de balans tussen bewoners en toeristen onder druk staat. Ook zijn vergunningen niet langer overdraagbaar bij verkoop van een pand. Daarmee wil men voorkomen dat huizen puur als investeringsobject worden doorgegeven. Daarnaast geldt dat een accommodatie maximaal negen kamers en zeventwintig gasten tegelijk mag ontvangen. Voor bestaande vergunningen verandert er niet zo veel, zolang je aan de voorwaarden voldoet. Het betekent wel dat je als emigrant die een B&B wil beginnen, beter vooraf goed moet uitzoeken of in de gemeente van jouw keuze nog vergunningen worden verstrekt.

Vorbereiden loont

Wie dus plannen maakt om naar Portugal te verhuizen, merkt dat de overheid steeds meer probeert een evenwicht te vinden tussen de instroom van buitenlanders, de druk op de woningmarkt en het toerisme. Dat vraagt om een zorgvuldige voorbereiding. Eerst huren en rustig de markt verkennen, blijft een veilige route. Ondernemers doen er goed aan om zich te verdiepen in de lokale regelgeving en te kijken waar ruimte is om iets op te bouwen dat past bij de gemeenschap én bij hun eigen toekomstplannen.

Grenzenloos.nl laat onderminister zweten

Vragen over het nieuwe belastingverdrag tussen Nederland en Spanje

Onlangs bracht Grenzenloos.nl een bericht naar buiten over de groeiende onrust onder Nederlandse gepensioneerden in Spanje. Het onderwerp: het nieuwe belastingverdrag tussen Nederland en Spanje. Het bericht sloeg in als een bom en bereikte direct de Haagse politiek. Door onze trouwe lezers werden vragen gesteld en moest staatssecretaris Heijnen van Financiën kleur bekennen.

De vragen aan de staatssecretaris:

Bent u bekend met de groeiende bezorgdheid onder Nederlandse gepensioneerden die in Spanje wonen of daarvoor plannen hebben, naar aanleiding van het aangekondigde nieuwe belastingverdrag tussen Nederland en Spanje? en De VBNGB (De Vereniging Belangenbehartiging Nederlands Gepensioneerden in het Buitenland) verzoekt om gelijktijdig met de publicatie van de verdragstekst ook berekeningen van inkomenseffecten voor voorbeeldmensen (bijvoorbeeld iemand met alleen AOW en iemand met 5000 euro, dan wel 10.000 euro aanvullend pensioen) te publiceren, zodat mensen die daarmee te maken hebben beter weten waar ze aan toe zijn. Bent u bereid om dit te doen?

De antwoorden liegen er niet om. De staatssecretaris erkent dat er bezorgdheid leeft en belooft dat er bij de publicatie van het verdrag voorbeeldberekeningen komen. Toch benadrukt hij dat dit slechts “gestileerde situaties” betreft en dat individuele gevallen kunnen afwijken. Met andere woorden: zekerheid voor de duizenden Nederlanders die in Spanje wonen of daar hun pensioen willen doorbrengen, is er voorlopig nog niet.

Wat opvalt, is dat de overheid pas in beweging komt nadat het signaal door lezers van Grenzenloos.nl breed werd opgepakt. Dat bevestigt opnieuw dat wij de plek zijn waar gepensioneerden in het buitenland niet alleen nieuws lezen, maar ook hun stem laten horen. Onze berichtgeving maakt het verschil en zet de politiek aan tot antwoorden.

Het verdere verloop lijkt duidelijk. Zodra het verdrag openbaar wordt, zullen de inkomenseffecten voor voorbeeldsituaties op tafel komen. Maar omdat deze geen rekening houden met de veelheid aan persoonlijke omstandigheden, blijft het gissen wat dit voor jou persoonlijk betekent. Juist daarom is het belangrijk om de berichtgeving van Grenzenloos.nl te blijven volgen. Wij houden je niet alleen op de hoogte, maar plaatsen de ontwikkelingen ook in de context van jouw leven als gepensioneerde in het buitenland.

Grenzenloos.nl bewijst hiermee opnieuw dat het dé betrouwbare informatiebron is voor iedereen die buiten Nederland woont of plannen heeft om te emigreren.

Met veel dank aan de De Vereniging Belangenbehartiging Nederlands Gepensioneerden in het Buitenland (<https://vbngb.eu>)

Een Hongaars huis binnen een paar dagen rond

Lilian en Peter genieten in Zuidwest-Hongarije

Lilian en Peter hebben een opmerkelijk pad bewandeld naar hun nieuwe leven in Hongarije. Na jarenlang gewerkt te hebben, besloten ze twee jaar geleden om zich definitief te vestigen in het zuiden van Hongarije, in het dorpje Gerak onder de stad Pécs. Hun avontuur begon echter al in 2006 toen ze hun huis kochten in deze regio.

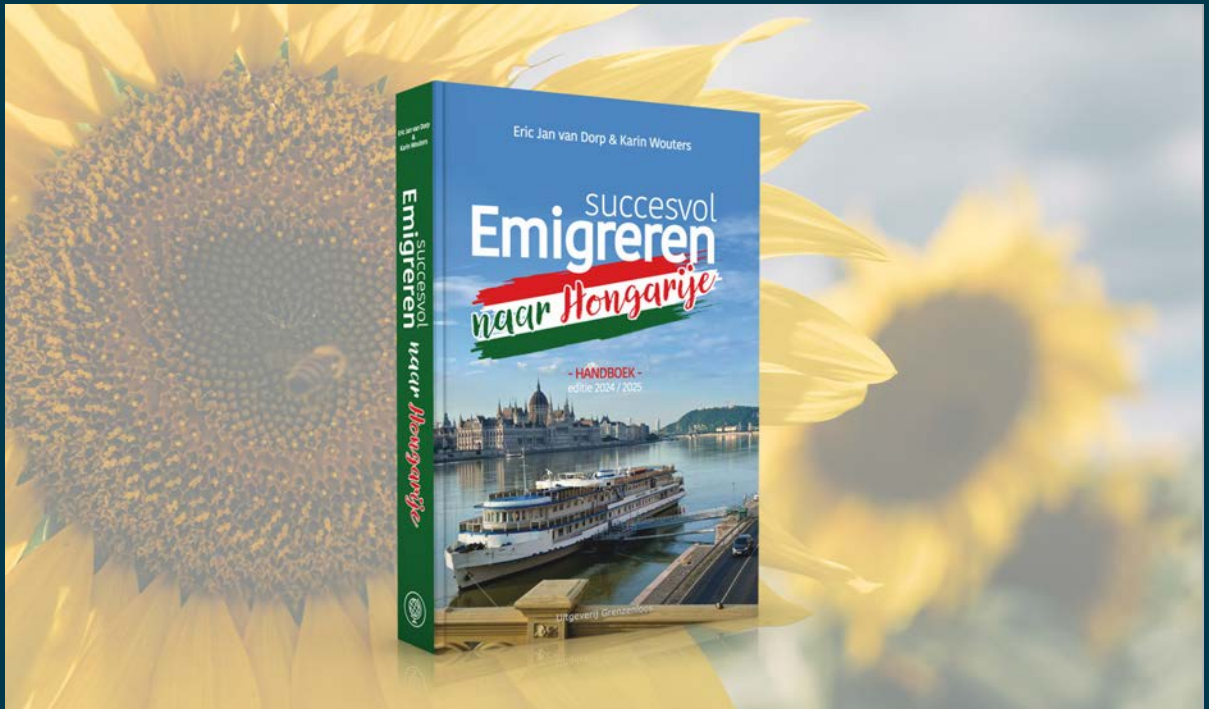
‘Wij hadden genoeg van het drukke leven in Nederland en besloten dat het tijd was voor iets nieuws,’ vertelt Lilian. ‘Onze grootste drijfveer was dat onze jongste zoon getrouwd is met een Hongaarse vrouw en zij samen met hun drie kinderen in Boedapest wonen. Het idee om dichterbij onze kleinkinderen te zijn, gaf de doorslag.’

Het zuiden van Hongarije heeft hen aangenaam verrast. ‘We genieten hier enorm van de rust en de ruimte,’ zegt Peter. ‘Het weer

is hier ook veel beter dan in Nederland, en de mensen zijn vriendelijk. Vooral als je probeert de taal te spreken, worden ze erg enthousiast. Hongaars is een zeer moeilijke taal,’ vertelt Lilian toe. ‘Maar we hebben in Nederland privé-les gekregen van een Hongaarse vrouw, wat ons enorm heeft geholpen. Hier ter plaatse leer je de taal pas echt goed door het dagelijks te gebruiken.’

Het proces van het kopen van hun huis was bijzonder. ‘In 2006 waren we op zoek naar een huis in het buitenland. We hadden al

in verschillende landen gekeken, maar de huizen waren erg duur. Toen zagen we een programma op tv over Hongarije en besloten daar te gaan kijken. Toevallig ontmoetten we een man wiens vrouw Hongaars was en die ons uitnodigde om bij hen te verblijven en rond te kijken in Hongarije.' Ze vonden hun droomhuis in Gerak via vrienden van deze man. 'We hoorden dat het huis van de lokale dokter te koop stond. De volgende dag zijn we gaan kijken en we wisten meteen dat dit het was,' vertelt Lilian. 'Het verkoopproces ging verrassend snel. Binnen een paar dagen was alles geregeld, met dank aan de huisarts die een vriend had die advocaat en notaris was. We konden het geld overmaken en het huis was van ons.'

Het dagelijkse leven in Hongarije brengt ook enkele praktische voordelen met zich mee. 'De kosten van levensonderhoud zijn hier veel lager dan in Nederland,' legt Lilian uit. 'Onze ziektekostenverzekering kost slechts ongeveer 29 euro per maand. Hoewel de ziekenhuizen misschien niet zo modern zijn als in Nederland, is de zorg die je krijgt prima.' Een bijzonder aspect van het wonen in Hongarije is het gratis openbaar vervoer voor mensen boven de 65. 'Mijn man kan overal

gratis naartoe met de bus of trein,' zegt Lilian lachend. 'Het is een geweldig systeem dat het leven hier nog aangenamer maakt.'

Lilian en Peter hebben hun beslissing om naar Hongarije te verhuizen geen moment betreurd. 'We hebben hier een geweldige levenskwaliteit,' zegt Peter. 'Het leven is rustiger, de mensen zijn vriendelijk en de natuur is prachtig. We voelen ons hier echt thuis.'

Voor toekomstige emigranten heeft Lilian een belangrijke tip: 'Leer de taal. Het maakt je leven hier zoveel gemakkelijker en het helpt je om echt deel uit te maken van de gemeenschap. De Hongaren waarderen het enorm als je hun taal probeert te spreken, hoe moeilijk het ook is.'

En voor iedereen die overweegt om naar Hongarije te emigreren. 'Het is een prachtig avontuur,' zegt Lilian. 'Als je openstaat voor nieuwe ervaringen en bereid bent om je aan te passen, kun je hier een geweldig leven opbouwen.'

Ook interesse om te gaan wonen Hongarije? Lees het handboek 'Succesvol Emigreren naar Hongarije' en begin je voorbereiding.

Wonen in Spanje: kopen of huren?

Is eerst huren verstandiger?

Steeds meer Nederlanders overwegen de stap om naar Spanje te emigreren. Het klimaat, de cultuur en de relatief lagere kosten van levensonderhoud maken het land aantrekkelijk. Maar wie de sprong wil wagen, staat voor een belangrijke keuze: koop je direct een huis, of is het verstandiger om eerst te huren? De recente ontwikkelingen op de Spaanse woningmarkt geven waardevolle inzichten voor wie deze beslissing moet maken.

Huizenprijzen: sterk stijgende trend

De huizenprijzen in Spanje bevinden zich op dit moment in een duidelijke opwaartse lijn. Volgens verschillende bronnen, waaronder Tinsa en Idealista, liggen de gemiddelde prijzen rond de 1.950 tot 2.500 euro per m², afhankelijk van regio en type woning. De stijging bedraagt tussen de 7% en 15% op jaarbasis, waarbij kustgebieden en grote steden de sterkste prijsdruk laten zien. Banken en analisten verwachten dat deze stijgende trend voorlopig nog aanhoudt, al kan de snelheid per regio verschillen.

Voor wie meteen wil kopen, betekent dit dat woningen duurder zijn geworden en waarschijnlijk verder in prijs zullen stijgen. Aan de andere kant kan vroeg instappen ook betekenen dat je profiteert van waardeinstijging op langere termijn

Huurprijzen: stijging én schaarste

Ook de huurmarkt is onder hevige druk komen te staan. De gemiddelde huur-

prijzen zijn in 2025 met 10 tot 15% gestegen ten opzichte van een jaar eerder. Voor een woning van 80 m² betaalt men inmiddels gemiddeld rond de 1.150 euro per maand. In populaire steden zoals Málaga, Madrid en Barcelona liggen de huren aanzienlijk hoger. In Málaga kost een appartement van 60 m² bijvoorbeeld al bijna 1.100 euro per maand.

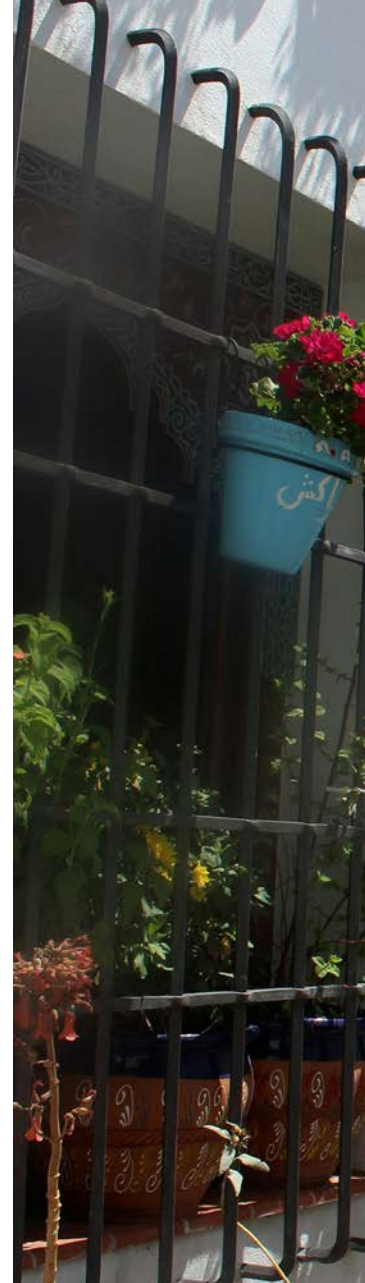
Het grote probleem voor huurders is niet alleen de prijs, maar vooral het beperkte aanbod. Het huuraanbod voor langetermijnverhuur is in de afgelopen vijf jaar met meer dan de helft gedaald. Veel woningen verdwijnen naar de toeristische verhuurmarkt (Airbnb en vergelijkbare platforms), of eigenaren kiezen ervoor hun woningen leeg te laten staan uit onzekerheid over regelgeving. Dit maakt het vinden van een geschikte huurwoning lastiger en vaak duurder.

Wat betekent dit voor Nederlanders die emigreren?

De huidige woningmarkt in Spanje is uitdagend voor zowel kopers als huurders. Toch is het advies voor emigranten helder: begin met huren.

Flexibiliteit: Als nieuwkomer weet je vaak nog niet precies welke regio of welk dorp het beste bij je past. Door te huren, kun je rustig verkennen en vergelijken zonder direct vast te zitten aan een koopwoning.

Markt leren kennen: De woningmarkt in Spanje is dynamisch en kent veel regionale verschillen. Door een tijd te huren,

krijg je beter zicht op prijzen, buurten en het daadwerkelijke aanbod. Voorkomen van misstappen: Een huis kopen lijkt aantrekkelijk, zeker als je bang bent dat prijzen verder stijgen. Maar emigreren brengt veel onzekerheden met zich mee. Als de gekozen regio toch niet bevalt, is verhuizen na aankoop een stuk ingewikkelder en kostbaarder.

Conclusie

De Spaanse woningmarkt laat stevige prijsstijgingen zien, zowel in koop- als in huursector. Voor Nederlanders die emigreren is het verstandig om in eerste instantie

te huren, ondanks de hogere prijzen en beperkte beschikbaarheid. Huren geeft de ruimte om Spanje écht te leren kennen, verschillende regio's te ervaren en uiteindelijk een weloverwogen keuze te maken voor een koopwoning. Pas wanneer je zeker weet waar je je thuis voelt en de markt beter begrijpt, is het een goed moment om de stap naar aankoop te zetten.

Zo voorkom je dure misstappen en bouw je stap voor stap aan een solide basis voor je nieuwe leven in Spanje.

*Lees er alles over in het handboek **Succesvol Emigreren naar Spanje***

Italië. Update over kopen en huren anno nu

Italië blijft een van de populairste landen voor Nederlanders die dromen van een nieuw leven in het buitenland. Het land biedt niet alleen een heerlijk klimaat en een rijke cultuur, maar ook aantrekkelijke mogelijkheden op de woningmarkt – mits je weet waar je moet zoeken. Op basis van recente gegevens schetsen we hieronder een beeld van de huizenprijzen, huurprijzen, inflatie en veiligheid in Italië, met praktische tips voor wie de stap wil maken.

Grote regionale verschillen

Volgens ISTAT en platforms als Idealista.it en Immobiliare.it liggen de gemiddelde huizenprijzen in Italië rond de €1.834 per m² (mei 2025). Maar dit gemiddelde zegt weinig, want de verschillen tussen regio's zijn enorm:

Noord-Italië (Trentino-Alto Adige, Lombardije): prijzen van €2.200 tot ruim €3.200 per m², met uitschieters in Milaan tot meer dan €5.000 per m².

Midden-Italië (Toscane, Lazio): gemiddeld €2.000 tot €3.100 per m², waarbij de stad Rome rond de €3.124 per m² ligt.

Zuid-Italië (Calabria, Sicilië, Basilicata): prijzen vanaf €724 tot rond de €1.000 per m². Hier vind je dus nog ware koopjes, zeker in kleinere dorpen en op het platteland.

Volgens Idealista stegen de woningprijzen in het eerste halfjaar van 2025 met zo'n 11,2% ten opzichte van 2024, vooral in Noord-Italië. Opvallend is dat nieuwbouwwoningen in sommige regio's zelfs goedkoper werden (ISTAT, Q1 2025), terwijl bestaande woningen gemiddeld duurder werden.

Huurprijzen: stijging in de grote steden

Ook de huurmarkt is in beweging. Immobiliare.it rapporteerde in september 2025 een gemiddelde huurprijs van €14,34 per m² per maand, een stijging van bijna 6% in één jaar.

Milaan en Lombardije: rond de €19–25 per m², met topprijzen in centrale wijken oplopend tot zo'n €30–35 per m².

Rome (Lazio): circa €18 per m², een stijging van 12% in één jaar (Investropa).

Toscane: gemiddeld €19,2 per m², vooral hoog in steden als Florence en Pisa.

Zuidelijke regio's (Basilicata, Calabria): vanaf €7–10 per m², dat is aanzienlijk lager dus dan het landelijke gemiddelde.

Voor wie emigratie overweegt, kan huren een verstandige eerste stap zijn. Je leert de lokale omgeving beter kennen, hebt flexibiliteit om eventueel te verhuizen en voorkomt dat je direct in een dure aankoop stapt. Zeker in een onbekend land kan dit veel stress besparen.

Inflatie en kosten van levensonderhoud

De inflatie in Italië is momenteel gematigd. Volgens Reuters en ISTAT lag de EU-geharmoniseerde inflatie in september 2025 op 1,8%, met een kerninflatie (exclusief energie en voedsel) van 2,2%. Dit betekent dat prijzen voor basisproducten en diensten langzaam maar gestaag stijgen. Energie blijft de grootste factor in de inflatie. Nederlanders die gewend zijn aan hogere inflatie in de afgelopen jaren, zullen Italië waarschijnlijk als stabiel ervaren.

Cijfers van Censis (2024) laten zien dat er in dat jaar zo'n 2,39 miljoen misdrijven werden geregistreerd, een stijging van 2% ten opzichte van 2023. Vooral overvallen en zakkenrollerij namen toe, vooral in stedelijke gebieden. Toch behoort Italië met een moordcijfer van 0,52 per 100.000 inwoners (2024, Wikipedia) tot de veiligere landen van Europa. Voor emigranten geldt: grote steden brengen meer risico's met zich mee, terwijl dorpen en plattelandsregio's vaak een stuk veiliger en overzichtelijker zijn.

Stedelijk leven vs. plattelandsrust

Naast de cijfers zijn er ook niet-materiële aspecten die een rol spelen. Wie kiest voor Milaan, Florence of Rome profiteert van internationale bedrijvigheid, cultuur en betere werkmogelijkheden, maar betaalt fors meer en moet rekening houden met hogere criminaliteitscijfers.

Daartegenover staat het Italiaanse platteland, waar dorpen in regio's als Toscane, Umbrië of Sicilië bekendstaan om hun gastvrijheid, sociale samenhang en lagere woonkosten. De keerzijde: minder banen, trager openbaar vervoer en soms bureaucratische uitdagingen bij voorzieningen.

Voor Nederlanders die waarde hechten aan rust en gemeenschapsgevoel kan het zuiden bijzonder aantrekkelijk zijn. Wie daarentegen voor werk of studie naar Italië trekt, zal sneller in een stad terechtkomen en hogere kosten moeten incalculeren.

Tips voor Nederlanders die willen emigreren naar Italië

- **Begin met huren:** dit geeft flexibiliteit en helpt je te ontdekken of een regio bij je past.
- **Vergelijk regio's zorgvuldig:** een huis van 100 m² kost in Milaan al snel €500.000, terwijl je in Calabria of Sicilië voor dat bedrag een villa met grond kunt kopen.
- **Let op bijkomende kosten:** notariskosten, belastingen en condominio-kosten kunnen de totale woonlasten flink verhogen.
- **Kies bewust voor stad of platteland:** denk na over je behoefte aan werk, voorzieningen, sociale contacten en rust.
- **Volg de inflatie en huurontwikkelingen:** vooral in stedelijke gebieden kunnen huren snel stijgen.

Samen houden we het gratis!

*Emigratie Magazine is wel gratis,
maar niet goedkoop*

Elke dag vind je op Grenzenloos.nl nieuwe gratis tips, eerlijke artikelen en inspirerende verhalen die je écht verder helpen. En we beantwoorden alle mailtjes die we dagelijks krijgen met vragen over het emigratieproces. En één keer per maand publiceren we ook nog dit emigratiemagazine.

Achter de schermen werkt een klein, toegewijd team keihard om jou te voorzien van actuele en betrouwbare informatie. We vragen niets voor onze content. Er is geen betaalmuur, geen abonnement, geen storende advertenties, geen gedoe.

Vind jij dit net als honderden andere lezers ook waardevol?

Je kunt op grenzenloos.backme.org laten zien dat je ons werk steunt. Hier kun je eenvoudig een kleine donatie doen. Eenmalig, of maandelijks, aan jou de vrije keuze. Al is het maar de prijs van een kop koffie, het houdt Grenzenloos gratis én onafhankelijk.

Dankzij jouw steun kunnen we doorgaan met wat we het liefste doen: jou helpen je emigratiedroom waar te maken!

Boek van de maand

U en de wet in Spanje

U en de wet in Spanje is het onmisbare handboek voor iedereen die er over denkt zicht in Spanje te vestigen of onroerendgoed in Spanje te kopen. Alle Spaanse wetgeving wordt helder aan u uitgelegd.

Dit is de 6e editie – 2024/2025

Dit boek besteedt aandacht aan de specifieke verschillen tussen het leven in Spanje en dat in Nederland of België.

Een greep uit de onderwerpen:

- Verhuizen, meubilair invoeren
- Koop en verkoop onroerend goed
- Huur en verhuur onroerend goed
- Hypotheken en verzekeringen
- Autorijden in Spanje, auto invoeren
- Een zaak beginnen in Spanje, werknemers in dienst nemen
- Geboorte, dood, huwelijk
- Belasting op bezit en inkomen, residentie
- Testament maken in Spanje, Nederland, België
- Omgang met Spaanse autoriteiten, makelaars, advocaten

Een op de Nederlandstalige markt gericht overzicht van gebruiken en wetten in Spanje, samengevat in één boek. De lezer raakt vanzelf thuis in Spanje.

U en de wet in Spanje

Aangenaam en praktisch omgaan met gebruiken en wetten in Spanje

isbn 9789461853592 Prijs: €25,00

Ook verkrijgbaar als eBook

Bestel via Bol.com, Bruna.nl of Grenzenloos.nl

Canada, VS, Australië of Nieuw-Zeeland? (deel 1)

Voor- en nadelen van vier populaire verweg bestemmingen

Als je droomt van een leven ver weg van Nederland, komen vaak dezelfde vier landen bovendrijven: Canada, de Verenigde Staten, Australië en Nieuw-Zeeland. Ze hebben allemaal veel te bieden, maar de route ernaartoe verschilt flink. Hoe streng zijn de immigratieregels, welke beroepen zijn er gewild en hoe open staat de samenleving voor nieuwkomers?

In het magazine van deze maand kijken we als eerste naar het land Canada. In de volgende edities behandelen we de VS, Australië en Nieuw-Zeeland.

Als je “ver” wilt emigreren – in de zin van ver van Nederland – dan schuif je Belgische of EU-buren vaak opzij. Deze vier landen zijn populair omdat:

- *Engels (of in Canada deels Frans) de voertaal is, wat de taaldrempel verlaagt*
- *Veel economische kansen zijn, zeker in technische of gespecialiseerde beroepen*
- *De kwaliteit van leven in veel regio's hoog is*
- *De werk-/immigratiewetten – alhoewel streng – relatief transparant zijn*

Maar elk land verschilt sterk in hoe toegankelijk het is om er permanent te verblijven.

In het verdere verloop stel ik een aantal criteria naast elkaar:

- *Afstand / afstandsgevoel*
- *Hoe open is de maatschappij t.o.v. buitenlanders*
- *Hoe lastig is het om een verblijfsvergunning / permanent verblijf te krijgen*
- *Welke beroepen (sectoren) maken kans*
- *Opmerkingen of recente wijzigingen*

EMIGREREN NAAR CANADA

Afstand / afstandsgevoel, culturele kant

Canada is – qua afstand – net zo ver als de VS (grootweg 7.000-8.000 km). Je hebt lange vluchten, vaak met overstap. In cultureel opzicht is Canada een van de meest “open” en multiculturele landen ter wereld. Grote steden als Toronto, Vancouver, Montréal hebben al decennia ervaring met immigranten.

Franstalige provincies (Québec) vereisen extra aandacht voor je taalkennis en soms andere criteria.

Hoe makkelijk / moeilijk om permanent verblijf (PR) te krijgen

Canada is relatief “toegankelijk” onder de vier, mits je voldoet aan de juiste criteria. Er zijn diverse routes te bewandelen:

- *Express Entry (voor kwalificerende “skilled workers, tradespeople, professionals”) is de bekendste route.*
- *Je wordt beoordeeld op factoren zoals leeftijd, opleiding, taalvaardigheid (Engels of Frans), werkervaring, en – in sommige gevallen – een jobaanbieding.*
- *Voor laten we zeggen de “Federal Skilled Worker Program” geldt dat je minstens 1 jaar werkervaring in een gevraagde beroepsklasse nodig hebt, een bepaald taalniveau (bijv. IELTS of soortgelijk) en voldoende financiële middelen.*
- *Provinciale nominatieprogramma's (Provincial Nominee Programs, PNP) geven je extra kansen als een bepaalde provincie jouw vaardigheden zoekt.*
- *Na verkrijging van permanent verblijf (PR) kun je na genoeg woonperiode Canadese staatsburger worden, mits je voldoet aan de residen-*

tie-eisen (in Canada verblijven voor een aantal dagen).

- Canada biedt ook enkele speciale routes (ondernemers, start-ups) maar die zijn vaak kapitaalsintensief of risicovol.

In de praktijk: als je een goede opleiding hebt, werkervaring en goede taalvaardigheid, heb je redelijk wat kans. Maar er is stevige concurrentie — je moet “boven gemiddeld” scoren. Leeftijd speelt ook een belangrijke rol. Ben je achter in de 50 dan kun je moeilijk concureren met jongeren, tenzij je een schat aan specifieke werkervaring meebrengt of een hele grote zak met geld.

In welke orde van grootte moet je dan aan denken? Voor de “klassieke” passieve investeerderstrajecten (zoals Québec) moet je denken aan een nettowaarde van rond de 2 miljoen Canadese dollar plus een investering van ongeveer 1 tot 1,2 miljoen CAD. Voor provinciale ondernemersroutes: eerder schalen rond CAD 300.000 tot CAD 600.000 vermogen plus een bedrijfskapitaalinvestering van CAD 100.000 tot CAD 200.000.

Let op: de eisen veranderen soms (bijv. quota op studentenvisa) om druk op huisvesting en infrastructuur te reguleren.

Welke beroepen/sectoren maken kans

Sectoren die vaak in aanmerking komen:

- Techniek / engineering
- ICT / softwareontwikkeling
- Gezondheidszorg (arts, verpleegkundigen, specialismen)
- Bouw / infrastructurele beroepen
- Financiële / zakelijke dienstverlening
- Technisch vakwerk (lassen, elektriciens, loodgieter)

Als jouw beroep voorkomt in de lijst van “eligible occupations” — afhankelijk per provincie — heb je meer kans om geaccepteerd te worden.

Conclusie t.a.v. Canada

Canada is relatief toegankelijk onder de verre bestemmingen, mits je goed voorbereid bent. Het immigratiesysteem is redelijk transparant, met duidelijke criteria. Als je een technisch geschoolde professional bent met werkervaring en goed Engels (of Frans) spreekt, en de juiste (jonge) leeftijd hebt, is Canada een van de betere opties.

Volgende maand kijken we hoe toegankelijk de VS is voor Nederlandse emigranten.

Je kind tweetalig opvoeden

Wat zijn de voordelen en de hindernissen?

In onze steeds meer verbonden wereld, wordt het opvoeden van kinderen in een tweetalige omgeving steeds meer gezien als een waardevolle investering in hun toekomst. Maar wat maakt tweetalig opgroeien zo bijzonder en voordelig? Dit artikel verkent de fascinerende voordelen van tweetaligheid bij kinderen, variërend van verbeterde cognitieve vaardigheden en concentratie tot een verrijkt cultureel bewustzijn en betere carrièremogelijkheden.

Taal

Kinderen die in een tweetalige omgeving opgroeien, betreden een wereld vol unieke kansen voor hun cognitieve en culturele ontwikkeling. Door voortdurend te schakelen tussen twee taalsystemen, ontwikkelen deze kinderen een opmerkelijk vermogen voor probleemoplossing en creatief denken. Ze leren flexibel te denken, iets wat hen in veel aspecten van het leven ten goede komt. Deze constante mentale gymnastiek traint niet alleen hun hersenen in complexe cognitieve processen, maar verbetert ook hun concentratievermogen. Ze worden meesters in het focussen op relevante informatie en het negeren van afleidingen, een vaardigheid die hen enorm helpt in hun academische en latere professionele leven.

Cultureel bewustzijn

Het opgroeien met meerdere talen brengt ook een dieper cultureel bewustzijn en empathie met zich mee. Deze kinderen worden vaak blootgesteld aan meerdere culturen, wat leidt tot een beter begrip van en respect voor verschillende perspectieven en manieren van leven. Zo groeien ze op met een natuurlijk vermogen om zich in te leven in anderen en om te gaan met diversiteit, iets wat in onze geglobaliseerde wereld onmisbaar is.

Kans op de arbeidsmarkt

Op academisch vlak plukken tweetalige kinderen vaak de vruchten van hun unieke vaardigheden. Ze hebben toegang tot een rijkere bron van informatie en literatuur, wat hun leerervaringen verrijkt en hen vaak een voorsprong geeft in hun studie. Dit academisch voordeel zet zich vaak voort in hun carrière, waar tweetaligheid een waardevolle en soms cruciale vaardigheid is. In onze steeds meer verbonden wereld opent het beheersen van meerdere talen deuren naar internationale kansen en biedt het een voorsprong op de arbeidsmarkt.

Deze reis van tweetalige opvoeding is echter niet zonder zijn uitdagingen en vereist consistente ondersteuning en betrokkenheid. De manier waarop talen worden onderwezen en de consistentie in het gebruik ervan zijn cruciaal voor het succes van de taalontwikkeling van het kind. Met de juiste ondersteuning en benadering kunnen tweetalige kinderen echter een wereld van mogelijkheden verkennen en een rijke, meervoudige kijk op de wereld ontwikkelen.

Recept van de maand uit Griekenland

Revithada tou Fournou
(Kikkererwtenstoof uit de oven)

De revithada tou fournou is niet zomaar een stoofgerecht; het is eigenlijk een stukje Grieks plattelandsleven in een schaal.

Het gerecht komt van het eiland Sifnos, dat bekendstaat om zijn pottenbakkers en oude kooktradities. Eeuwenlang maakte men hier aardewerken potten, skepastaria, speciaal voor dit gerecht. De revithada wordt beschouwd als het zondagsmaal van Sifnos: na de kerkdienst gaat men naar huis, en de geur van langzaam gegaarde kikkererwten vult de dorpen.

De oorsprong gaat vermoedelijk terug tot de Ottomaanse periode (16e–17e eeuw), toen peulvruchten een belangrijk onderdeel waren van het dagelijkse dieet in de Egeïsche regio. Vlees was duur, olijfolie ruim voorhanden, en men leerde met weinig ingrediënten diepe smaken te creëren.

De gewoonte om de pot in een houtgestookte oven te zetten ontstond uit noodzaak. Op Sifnos stonden vroeger bij de dorpskerk of in het centrum gemeenschappelijke ovens. Zaterdagavond bracht iedereen zijn potten — gevuld met kikkererwten, ui, water en olie — naar de oven. De ovenmeester sloot de opening af met klei en op zondagochtend, na de mis, haalde ieder gezin zijn pot weer op. Dat was een sociaal ritueel, een moment van samenzijn en vertrouwen.

Het gerecht heeft sindsdien nauwelijks verandering ondergaan. Sommige families voegen nog een beetje citroenrasp of rozemarijn toe, maar de essentie is hetzelfde gebleven: langzaam garen, eenvoud, geduld en geur.

De revithada is daardoor een van de weinige gerechten in Griekenland die nog bijna precies zo wordt gemaakt als driehonderd jaar geleden — een stille getuige van een tijd waarin koken niet gehaast maar ritueel was.

Ingrediënten

(voor 4 personen):

- 500 gram gedroogde kikkererwten
- 1 grote ui, fijngesneden
- 2 tenen knoflook, geplet
- 1 eetlepel bloem
- Olijfolie (ruim!)
- Sap van 1 citroen
- 1 theelepel oregano
- 1 laurierblad
- Zout en versgemalen peper
- Optioneel: wat rozemarijn of tijm

Bereiding

1. De avond ervoor: week de kikkererwten in koud water met een theelepel baking soda of zout. Laat ze minstens 12 uur staan.
2. Spoel de kikkererwten goed af en doe ze in een grote ovenschaal met de ui, knoflook, oregano, laurier, zout en peper.

3. Strooi de bloem erover en giet er royaal olijfolie bij (ongeveer 100 ml).
4. Voeg warm water toe tot de kikkererwten net onder staan.
5. Dek de schaal goed af met aluminiumfolie of een passend deksel.
6. Zet in een lage oven (150°C) en laat 8 uur garen. In Griekenland doen ze dat in een houtoven die de hele nacht blijft nagloeien.
7. Haal de folie er de laatste 30 minuten af zodat er een licht korstje ontstaat.
8. Sprenkel er vlak voor het serveren het citroensap over.

Serveren

Serveer met stukjes warm brood en een paar olijven. De kikkererwten zijn boterzacht, de saus dik en geurend naar ui en olijfolie.

Tip van de Griekse grootmoeder: als je het echt traditioneel wilt doen, zet je de schaal 's avonds in een nog warme oven die net is uitgezet en haal je hem er 's ochtends uit. Bespaart ook een hoop energie ;-)

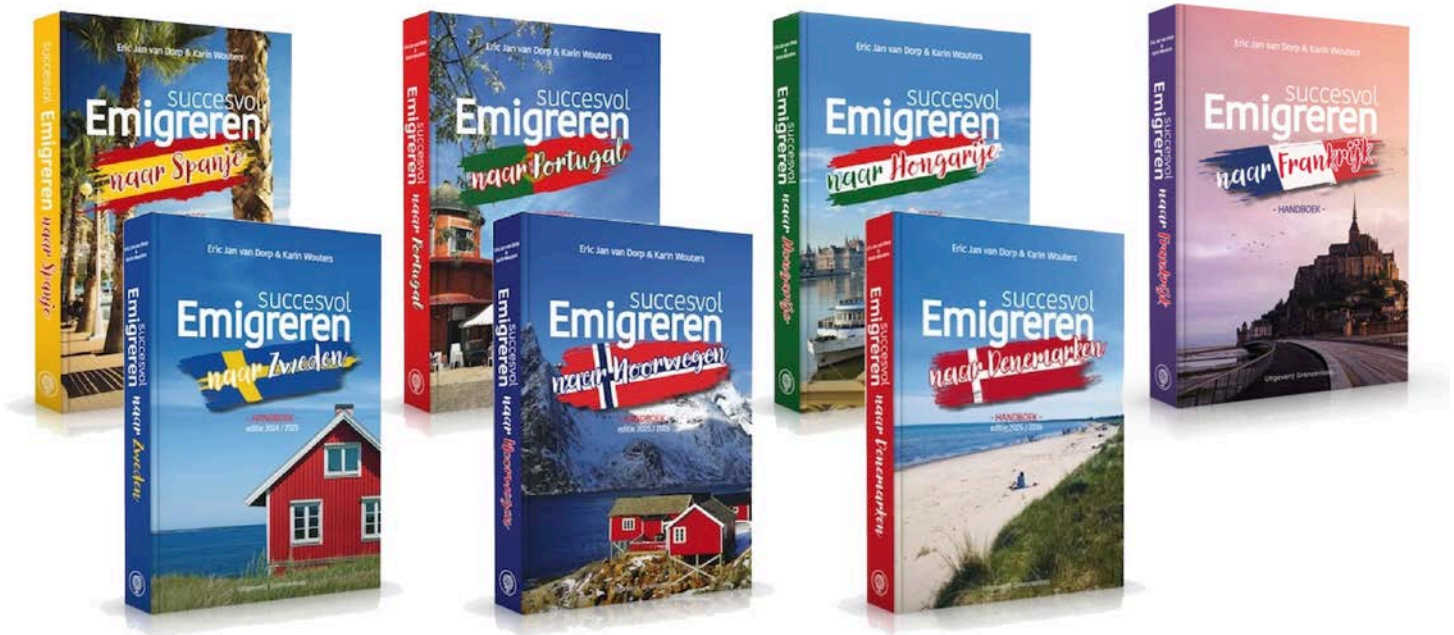
Wijntip

Bij de revithada hoort geen zware wijn, maar iets dat het aardse en zachte karakter van de kikkererwten aanvult. Op Sifnos drinken ze er vaak witte wijn van het eiland zelf bij – licht, mineraal en fris, omdat de grond daar vol zout en vulkanisch gesteente zit.

Als je Sifnische wijn niet kunt krijgen, kies dan voor:

- Een Assyrtiko uit Santorini (droog, fris, met een zilte toon die mooi past bij de olijfolie en het citroensap).
- Of, als je liever rood drinkt, een lichte Agiorgitiko uit Nemea – soepel, niet te zwaar, en met zachte tannines die het gerecht niet overheersen.

Emigreren? Bereid je goed voor!

Kijk op www.grenzenloos.nl

Colofon

Grenzenloos Emigratie Magazine is een digitale uitgave van Uitgeverij Grenzenloos (een imprint van VanDorp Uitgevers) en verschijnt 11 x per jaar.

© 2025 - Uitgeverij Grenzenloos

info@grenzenloos.nl